

۲۱ روایت از ۲۱ دوره قبلی جام جهانی

الومامان ماقهرمان شدیم!

جام جهانی این بار به سوئد رسید، به ۱۲ شهر این کشور اروپایی. سال ۱۹۵۸ و در ششمین دوره جام جهانی فوتبال ۱۶ تیم شرکت کردند. آسیا باز هم غایب جام جهانی بود و این رقابت‌ها با حضور تیم‌هایی از آمریکای جنوبی، آمریکای شمالی و اروپا برگزار شد. انتقاد نسبت به میزبانی سوئدی‌ها زیاد بود. در روزگاری که سیستم حمل و نقل پیشرفته و سریع نبود هر جایی از دنیا جام جهانی برگزار می‌شد انتقاد زیاد داشت. به هر حال اینجا بود که «پله» ظهور کرد، مردی که به تعبیر بسیاری برترین فوتبالیست تاریخ جهان است.

او در جام جهانی ۱۹۵۸ نوجوانی ۱۸ ساله بود که با تیم ملی کشورش قهرمان همان رقابت‌ها شد و در پایان عنوان برترین بازیکن جوان را هم به دست آورد. این دوره از جام جهانی هم به صورت لیگی برگزار می‌شد، یعنی هر تیم با تمام تیم‌های دیگر گروه خود بازی می‌کرد و از هر گروه دو تیم بالا می‌آمد. بازی پایانی بین برزیل و سوئد بود که برزیلی‌ها ۵ بر ۲ این فینال را بردند و قهرمان شدند. پله ۱۸ ساله در دیدار فینال ۲ گل به ثمر رساند و در مقابل ۵۵ هزار تماشاگر حاضر در ورزشگاه استکهلم به همراه دیگر هم تیمی‌هایش جشن قهرمانی گرفت. این شد نخستین قهرمانی برزیلی‌ها در تاریخ جام جهانی و آغازی بر ادامه قهرمانی‌های دیگر این تیم در جهان و آغاز سلطه‌ای طولانی مدت.

آن روزها یعنی چیزی حدود ۶۴ سال پیش وسایل ارتباطاتی بسیار کم بود و اطلاع‌رسانی وسیعی وجود نداشت. همچنان بسیاری از نقاط جهان از داشتن خطوط تلفن یا تلویزیون و رادیو محروم بودند و چیزی به نام پخش زنده معنایی نداشت.

به همین ترتیب شد که پله ۱۸ ساله ساعتی بعد از قهرمانی تیم ملی کشورش به هتل برگشت. روایت دیگری وجود دارد که او از یک تلفن در خیابانی منتهی به هتل محل اقامت برزیلی‌ها استفاده کرد و با مادرش در برزیل تماس گرفت و خبر قهرمانی تیم ملی برزیل را به او داد. و این شد نخستین قهرمانی و آغاز اسطوره‌گی پله، مردی که این روزها ۸۲ ساله و به شدت بیمار است.

هریستو استویچکوف، آقای گل جام جهانی ۱۹۹۴:

جام جهانی، یک مهمانی بزرگ است

ما در دوران نامطمئن زندگی می‌کنیم که مملو از درگیری و بحران‌های جهانی است. دنیا تقسیم شده. جام جهانی فوتبال، از طریق قدرت فوتبال مردم را گرد هم می‌آورد تا از مرزها عبور کنند، متحد شوند و با هم جشن بگیرند. فوتبال جهان را متحد می‌کند که این یک جنبش جهانی برای الهام بخشیدن، اتحاد و توسعه از طریق فوتبال خواهد بود. افسانه‌های فیفا داستان‌های خود را از این‌که چگونه فوتبال کشورهای مربوطه خود را در زمان‌های نامشخص متحد کرد به اشتراک گذاشته و حالا که جام جهانی فوتبال در قطر در جریان است، به سراغ هریستو استویچکوف می‌رویم تا برخی از خاطرات را پیاده سازی کنیم.

هیلا حسینی خواه
گروه ورزش

مکزیک و آلمان را هم شکست دادند و تا نیمه‌نهایی هم رفتند؛ «بدیهی است که ما از کشورمان (بلغارستان) خیلی دور بودیم. ما نمی‌دانستیم به خاطر عملکرد ما در جام جهانی چه اتفاقاتی افتاده است، در خیابان‌ها، استادیوم‌ها و خانه‌ها. بلغارستان کشوری کوچک است با قلبی بزرگ. لذت بردن از اولین پیروزی تبدیل شد به دومین، سومین و چهارمین پیروزی. دیدن یک کشور که برای جشن با ماشین‌ها در خیابان هستند و مردمی که نام ما را فریاد می‌زدند و خوشحال بودند فوق العاده بود.»

۲۸ سال از جام جهانی ۹۴ آمریکا گذشته، اما خاطره یک لحظه خاص در هر زمانی به همان اندازه وقوع آن قوی هستند. استویچکوف به طور قابل تأملی با تأثیر منحصر به فرد «یکبارچه کننده» جام جهانی فوتبال موافق است: «جام جهانی یک مهمانی خانوادگی است، مهمانی‌ای که فیفا سازماندهی و مردم را متحد می‌کند. مهم نیست اهل کجا هستیم، مهم نیست که چه رنگی هستیم، مهم این است که دور هم جمع شویم، یکدیگر را در آغوش بگیریم، برای صلح دور هم جمع شویم. این جام جهانی است، یک مهمانی بزرگ.»

هریستو استویچکوف بدون شک موفق‌ترین بازیکن تاریخ فوتبال بلغارستان است که جوایز انفرادی بی‌شمار و عناوین باشگاهی متعددی را به دست آورده است. عملکرد او در جام جهانی ۱۹۹۴، جایی که او ۶ گل به ثمر رساند، باعث شد این روزها یکی از نمادهای تاریخ جام جهانی فوتبال باشد.

هریستو استویچکوف به فیفا گفت: «جام جهانی فوتبال ۱۹۹۴ ششمین حضور ما (بلغارستان) در رقابت‌های جام جهانی بود و تا آن زمان هرگز در هیچ بازی پیروز نشده بودیم، همیشه یا شکست می‌خوریم یا می‌باختیم. برای جام جهانی ۱۹۹۴ ما تنها با هدف پیروزی در یک مسابقه اعزام شدیم تا وقتی برسد که صبح از خواب بیدار شده باشیم و همه صفحات روزنامه‌ها خبر نخستین برد بلغارستان را روی صفحه نخست برده باشند.»

بلغارها در نخستین بازی خود در جام جهانی ۳ بر صفر مقابل نجریه شکست خوردند اما پس از آن سلسله اتفاقاتی رخ داد که بلغارستان را برای همیشه در تاریخ فوتبال جهان ثبت کرد. اتفاقاتی که رخ داد بعداً بخشی از فرهنگ عامه جام جهانی فوتبال شد. استویچکوف و بارانش پس از پیروزی مقابل یونان به ترتیب آرزاتین،

وقتی جام جهانی با شور و حرارت جریان داشته باشد، تب آن همه‌جا و همه افراد را در بر می‌گیرد. این پوشش می‌تواند حتی اردوگاه مهاجران سوری در ادلب را هم شامل شود که همین چند هفته پیش زیر بمباران شدید بودند. فوتبال برای ۹۰ دقیقه هم که شده، جنگ و آوارگی را از ذهن آنها دور کرده است.

